

csak a hálószobában hangzottak el a fegyverdördölések. Amikor Sztanykovszky a hallba roham, Tisza már vérben fetrengett, Szántó és társai pedig a lépcsőkön lefelé az autóhoz rohantak. Sztanykovszky felállt az autóra és megdöbbenve kérdezte Szántóéktól, hogy mit csináltak és miért lölték agyon Tiszát?

— Tiszánál revolver volt, válaszolták, ellenállástól tartottak, Tisza dacosan, büszkén fogadta őket és ezen felelőztéltek. Az mondták: „Jobb ez így, ez volt az ő sorsa.”

Valóság tehát az, hogy sem Gärtner, sem Hüttner, sem Dobó, sem Kéri Pál a gyilkosságban nem vettek részt, arról előzetes tudomásuk nem volt.

Földvdy ügyvéd a vallomás új szenzációs fordulata után önkénytelenül azt kérdezte Sztanykovszkytól:

— Lélektanilag mivel magyarázza ön meg, hogy Hüttner Sándor magára vállalt egy gyilkosságot, amelyet ő nem követett el?

Erre Sztanykovszky a következőket mondta:

— Hüttner Sándor nem vett részt a Tisza gyilkosságban, de az ő feljelentésére végezték ki Nikolényi fogalmazót és Stenzel ügyvédet. Hüttner biztatást kapott egyes egyének részéről, akik hozzá tudtak férközni, hogy az esetben, ha megmarad vallomása mellett, úgy ezen ügyből kifolyólag nem fogják őt büntető eljárás alá vonni, viszont a Tisza-ügyben kegyelmel fog kapni s így mégis olcsón szabadul régi bűneitől. Legalább is Hüttner ezzel magyarázta nekem személyesen furcsa magatartását.

Sztanykovszky napvilágra került szenzációs vallomásával minden bizonnyal megindul az új eljárás, amely talán végre megfaji majd a Tisza-ügy rejtélyét.

Iparosok és kereskedők általános forgalmi adója.

Tárgyalások a következő sorrendben történnek:

I. számú bizottság, II. emelet 26. sz. ajtó. Szatócok.

1925 szeptember 23-án délelőtt 8 órára: Vass Imre, Lusziug Adolfné, Szabó Lajos, Bohus Mariska, Nagy Jánosné, Rutai István, Várnai Tivadarné; délelőtt 9 órára: Révész Rozál, Weinberger Sándorné, Ábrahám Lajosné, Rózsa Illés, Berta Szilveszter, Laczkó Sándor; délelőtt 10 órára: Fischer Erzsébet, Laki Mihály, Budai István, özv. Gyurcsik Györgyné, Rosenberg Petronella, Burger Jakab, özv. Farkas Béláné, Szányi József, Müller József, Steiner Bernát; délelőtt 11 órára: Szabó Ferenc, özv. Frekott Ádámné, Róvó Jánosné, Ocskó Imréné, Sipos Dezső, Burger Hermann, özv. Lantos Józsefné; délelőtt 12 órára: Horváth Károlyné, özv. Borbola Jánosné, Kehi Dánielné, özv. Váradi Gáborné, Szabó Manóné, Király Tesivérek.

1925 szeptember 24-én délelőtt 8 órára: Miladinov György, K. Nagy Sándor, Szűcs Mihály, Halász Jenő, özv. Puskás Mátyásné, Makra András, Schwarcz Imre, Szelymes István, Zsótér Józsefné, Gólya Antal; délelőtt 9 órára: Farkas Mihályné, Toásó Aurél, Vigh Rudolfiné, Maurer Istvánné, Faragó Jenő, Anika Istvánné, özv. Cser Imréné, Ernyes Jolán; délelőtt 10 órára: Szabó Iona, Kovács Béláné, Busa Zoltán, Szabó Imre, Vitus Anna, özv. Vitéz Mihályné, Elek Ferenc; délelőtt 11 órára: Csáki Ferencné, Hegyesy István, Hegedüs István, Mirkov Tivadar, Bárány Pálné; déli 12 órára: Berger Adolf, Tanczos Ferenc, Kiss Lajosné, Molnár Béla, Nemes Antal. Forgalmi adókönyveiket és egyéb följegyzéseiket hozzák magukkal.

IV. számú bizottság, II. emelet 28. sz. ajtó. Reszelővágók.

1925 szeptember 24-én délelőtt 9 órára: Horváth Antal, özv. Temkó Jánosné, Ördög Ferenc; rézműves: Fagler Ede, Engelthaller Dezső, Osznovits János; sapkakészítő: Molnár Jolán; seprőkészítő: Kelemen Pál, Pigniczki István, Bulyák István; délelőtt 10 órára, tarhonyakészítő: Nagy Mihályné; talicskakészítő: Dobó Antalné, Farkas György, Vecsernyés Ferenc és József, Bozók János, Farkas János, Vőneki Ferenc; tanszerkészítő: Vörös Mátyás; takács: Tóth István, özv. Acsai Mihályné; tajtékipakészítő: Mardin Vencel; technikus: Vladiszavijev Vladimir; tekeasztalos: Márton István.

Szaktanácsként minden adóköteles hozza magával a vidéki piacokon és vásárokon lerőlt adóját tanúsító nyugtáit és forgalmi adókönyvét.

Októberben főjegyzőt választ a közgyűlés.

A szanalási törvény alapján kiadott rendeletek értelmében a város csak hosszas utánjárások után töltheti be azokat az állásokat, amelyek elhalálozás vagy nyugdíjbavonulás következtében megtűnnek. Azelőtt, a régi szanalás előtti időkben, ha megdresedett valamilyen állás a városnál, a polgármester azonnal kiírta rá a pályázatot és a legközelebbi közgyűlés már meg is ejthette a választást. Most azonban a megdresedett állásokat még ideiglenes behelyettesítéssel sem töltheti be, ha meg nem szerzi hozzá a minisztertanács előzetes hozzájárulását. Az állások végleges betöltéséhez természetesen fokozott mértékben szükséges a kormányhatóság hozzájárulása.

Ez a változott helyzet egészen fölforgatta a régi állapotokat. A város régi főjegyzője például, Taschler Endre, már hónapokkal ezelőtt meghalt, de állásának végleges betöltésére csak most kerülhet majd a sor. Taschler Endre halála után a főjegyzői hivatal ellátásával a polgármester — mint ismeretes — dr. Pávó Ferenc aljegyzőt bízta meg ideiglenesen. Ehhez a megbízáshoz külön minisztertanácsai engedély nem kellett, a főispán azonban már minisztertanácsai engedéllyel nevezhette ki később dr. Tóth Béla árvaszéki ölnököt helyettes főjegyzővé, aki augusztus elsején foglalta el hivatalát.

Augusztus közepén új miniszteri leirato!

kapott a főispán. A leirat szerint a minisztertanács engedélyt adott a főjegyzői állás választással való végleges betöltésére, de csak azzal a feltétellel, ha a város egy másik, jogi képviseléshez kötött állást szűntet meg helyette. A főispán a leiratot csak most közölte a polgármesterrel, mivel a közgyűlés nyári szünete alatt úgy sem kerülhetett volna sor annak végrehajtására.

A polgármester a legrövidebb időn belül kiírja a főjegyzői állásra és az annak betöltésével esetleg megüresendő egyéb állásokra a pályázatot úgy, hogy az októberi közgyűlés már meg ejthesse a választást.

A főjegyzői állásért, értesülésünk szerint, nagy lesz a versengés. Állítólag pályázik érte dr. Gaál Endre kulturtandcsnok. Bokor Pál ugyanis nyugdíjba készült és ebben az esetben Gaál Endre lenne, mint főjegyző, a helyettes polgármester, egy tandcsnoki állás megszűnése és egy új tanácsnokot választanának. Beszélnek arról is, hogy dr. Szendrey Jenő és Fedor Jenő tandcsnokok is pályáznak majd a főjegyzői állásra, amely a közigazgatási reformjavaslat szerint örökös állás lesz. Pályázik természetesen dr. Tóth Béla helyettes főjegyző, valamint dr. Pávó Ferenc aljegyző is, sőt szó van arról is, hogy a főjegyzői állást megpályázza a fogalmazói és aljegyzői kar minden tagja.

Enciklopaedia Britannica hatmillióért, ásatások a falu költségén.

Rövid beszélgetés Móra Ferencel ásatásokról, könyvszerzésekről és egyéb muzeumi dolgokról.

Móra Ferenc, a szegedi muzeum igazgatója, nagyon ritka vendég a város házában. Kérni nem szeret, különösen akkor nem, ha nem lát biztos hajlandóságot a megadásra, ha valami dolga van, azt elintézi írással, vagy telefonnal, így aztán meg van valahogy a városháza nélkül. Néha mégis fölvetődik, de akkor is visz inkább valamit, semhogy hozna onnan.

Kedden, úgy délfel a polgármester előszobájában keltett általános feltűnést váratlan megjelenésével. Eppen a polgármester szobájából jött ki, amikor találkozunk vele, arca sugaras volt az örömtől, amiből sokan — egészen tévesen — arra következtettek, hogy ígéretet kapott a kultúrpalota kitartározására.

Az alapítvány gyanúsitást azonban megcáfolta, egyetlen lemondó kézlegyintéssel cáfolta meg, majd mosolyogva mondtatta el látogatása célját:

— A dolog ott kezdődik, hogy néhány hónappal ezelőtt, ha jól emlékszem júliusban, tárcát írtam a Világba. Megírtam benne, hogy nagyon szeretném megszerezni a Somogyi-könyvtár számára az Enciklopaedia Britannica harminckét kötetét, de pénzem nincsen rá, a szükséges tízenkétfélmillió koronából egyéni gyűjtés útján mindössze százhatvan ezer korona gyűlt egybe. Ennyiret pedig nem adják ide az angol enciklopédiát. A tárca megjelenése után néhány nappal levelet kaptam Bíró Dezső budapesti könyvkereskedőtől, az Enciklopaedia Britannica magyarországi megbízottjától. Olvasta a tárcámat és nagyon meghatódott rajta. Szeretne segíteni a bajomon, de mivel szegény ember, nem tehet mást, minthogy elengedi a saját provizióját, másfélmillió koronát és kéri, hogy a többire szerezzen valami mecénást. Kerestem és gyűjtöttem tovább, de kétfélmilliónál nem gyűlt össze több. Ekkor írtam Bíró Dezsőnek, megköszöntem jóindulatát és közöltem vele, hogy lemondok az angol enciklopédiáról, hacsak az anglus kiadóval nem lehetne szórt érteni. El is felejtettem az egészet, most aztán új levelet hozott a posta. Azt írja benne Bíró Dezső, hogy írt az angol kiadónak, még pedig eredménnyel. Az Enciklopaedia Britannicát megkaphatom hat és félmillióért, de siessek, mert ez az ígéret csak szeptemberre érvényes. Van hozzá kétfélmillió, másfél Bíró Dezső elengedett proviziója, tehát kellene még négykétfélmillió hozzá. Ezért jártam a polgármesternél. A polgármester azt mondta, hogy rendben van, csak menjek át Gaál Bandihoz és utaltassam ki vele.

— Megmutattam a polgármesternek ezt az új, értékes szerzeményt is — mesélte aztán Móra Ferenc és elővett aktatáskájából egy bőrkötésű, rézveretes könyvet, az aradei jubileumi albumát, amely soha sem került könyvtársi forgalomba. Ferenczy Matyi, a város öreg kapitánya ajándékozta a muzeumnak. Ferenczy Matyihoz valami rokoni kapcsolat folytán került a ritka,

értékes album, amely eredetileg Lonovics József csanádi püspöké volt, aki Hopf János kalocsai nagyprepostnak ajándékozta.

A sőhajók hídjához érkezünk, amikor elmondotta Móra Ferenc, hogy szerdán ismét kiutazik Kunagotára, ahol folytatja az Árpád-kori sírok feltárását.

— Megtörtént Kunagotán az, ami páratlan a világhistóriában — mondtotta Móra Ferenc elragadtatással. A falu lakossága Balázs Péter községi segédjegyző kezdeményezésére kétfélmillió koronát adott össze az aratási költségek fedezésére, kétfélmillió koronát és egy ingyen napszámot. Nagy reményekkel mennek ki, mert valószínű, hogy találunk még néhány olyan sírt, amelyre nem rég bukkantunk. Abban egy lovas magyar pihent és a nála talált pénzek tanúsága szerint Taksony idejében kerülhetett a sírba. A pénzek ugyanis Romanus byzánci császár érmei voltak. Romanusnak pedig Taksony volt a magyar koriása.

Elmondotta még a muzeumigazgató, hogy két hétig ásatja a környéket, átmege Mezöhegyesre is, ahol az uradalom költségén és napszámosaival végez próbaásatásokat.

Közben elértünk Gaál Endre szobájába, aki dióhámozás közben intézkedett, hogy az Enciklopaedia Britannica kedvezményes vételárát sürgősen fizesse ki a főpénztár és megígérte, hogy átküld majd a muzeumba egy használható írógépet, amelynek hiányát már évek óta érzi Móra Ferenc.

m. l.

Vérző oceán az idény legnagyobb kalandor filmje.

HÁZAT, földet, földbérletet, lakást, üzletet, pénzkölcsönt mindenkor legelőnyösebben közvetít **MÉZER** országos iroda Bástya u. 19 Kultúrpalotánál

Sweici prima box magas cipők 34-36-ig 240.000 koronáért páronként míg a készlet tart. „HA-HA” cipő-áruház, Kelemen ucca 12.

Női kalapmodellek megérkeztek. Bársonyból 180000 K-tól Filcből ... 120000 K-tól **Berényi Sándor** kalapos mester. Nagy formázó műhely. 191 Kelemen ucca 7 szám

Hozza meg nemes áldozatát a gyermekért! Jőjjön el október 3-án a Kass-vigadóba a Gyermekbarátok mulatságára.